

ОПШТИНА ЛЕБАНЕ

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН
ЗАПОШЉАВАЊА ЗА 2019.
ГОДИНУ**

Лебане, јануар 2019. године

САДРЖАЈ:

УВОД	1
ОПШТИНА ЛЕБАНЕ – ПРИРОДНЕ И ДЕМОГРАФСKE КАРАКТЕРИСТИКЕ.....	2
АНАЛИЗА СТАЊА У ЛОКАЛНОЈ САМОУПРАВИ.....	3
SWOT-анализа.....	14
УТВРЂИВАЊЕ ЦИЉЕВА И ПРИОРИТЕТА.....	15
ПЛАНИРАЊЕ ПРОГРАМА И МЕРА АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА.....	15
ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА.....	15
БУЏЕТ.....	15

УВОД

Локални акциони план запошљавања за 2019. годину за општину Лебане представља инструмент спровођења активне политике запошљавања у 2019. години. Њиме се дефинишу приоритети и циљеви политике запошљавања у 2019. години и утврђују програми и мере који су планирани у 2019. години на територији општине Лебане, како би се достигли циљеви и постигло одрживо повећање запослености.

Правни основ за утврђивање Локалног акционог плана за запошљавање за 2019. годину представљају стратешки правци и циљеви Националне стратегије запошљавања за период 2011-2020. године („Службени гласник РС”, број 37/11), као и циљеви, приоритети и планиране активности усвојених националних стратегија и развојних докумената. Приоритети активне политике запошљавања у 2019. години у Републици Србији првенствено су усмерени на улагање у људски капитал, подстицање социјалне инклузије на тржишту рада и отварање нових радних места.

Националном стратегијом запошљавања 2011-2020. године као општи циљ политике запошљавања утврђено је повећање запослености, као и стратешки правци и приоритети за остварење тог циља :

- подстицање запошљавања у мање развијеним регионима и развој регионалне и локалне политике запошљавања;
- унапређење људског капитала и веће социјално укључивање;
- унапређење институција и развој тржишта рада;
- редуковање дуалности на тржишту рада.

Овим акционим планом дефинисани су појединачни циљеви за 2019. годину, као и програми, мере и активности чија реализација треба да допринесе повећању запослености у Републици Србији, и то:

- подстицање запошљавања у мање развијеним регионима и развој регионалне и локалне политике запошљавања;
- унапређење квалитета радне снаге,
- усклађивање понуде и тражње на тржишту рада и подстицање отварања нових радних места;
- унапређење институција тржишта рада;
- подстицање запошљавања теже запошљивих лица и веће социјално укључивање осетљивих група.

Узевши све напред наведено израда Локалног акционог плана запошљавања за 2019. годину представља корак ка системском решавању проблема незапослености у општини Лебане и то:

- развијем нових мера и услуга које ће допринети повећању запошљавања;
- постизањем промена структуре на тржишту рада у правцу подизања нивоа конкурентности и стила понашања незапослених лица;
- постизањем промена и квалитетније интерактивне сарадње са послодавцима, предузетницима и пољопривредним газдинствима;
- изградњом институционалних форми за решавање питања запошљавања.

За развој и повећање стопе запослености потребно је навести и улоге следећих партнера, и то:

Локална самоуправа која на стопу запослености утиче кроз: унапређење квалитета радне снаге и улагање у људски капитал; успостављање адекватног пословног амбијента за развој предузетништва; довођење инвеститора и омогућавање погодности

за њихов лакши приступ тржишту радне снаге на територији локалне самоуправе; прилагођавање локалних услуга у функцији бржег запошљавања, развој тржишно оријентисаних програма са могућношћу запошљавања теже запошљивих лица; интеграција политике запошљавања у све политике развоја на локалном нивоу; уступање простора за нове иновативне програме.

Послодавци кроз: креирање нових радних места и стварање услова за стручно оспособљавање младих кроз стручну праксу; запошљавање теже запошљивих категорија незапослених лица; давање информација о будућим потребама у погледу знања, вештина и способности лица која ће бити запослена; дефинисање стандарда занимања и квалификација нове радне снаге; утврђивање нових врста послова како би се обукама за радна места створили услови за запошљавање; спонзорисање пројеката у области запошљавања, учешће на сајмовима запошљавања; интензивирања сарадња са НСЗ и ЈЛС у спровођењу пакета услуга за вишкове запослених или новог запошљавања лица из категорије вишка запослених.

Образовне институције кроз: развој конкурентности радне снаге, запошљивости, и унапређењу предузетничких вештина; интензивније промовисање и развијање програма за каријерно вођење и саветовање за младе у систему средњег образовања; кроз дуално образовање; повећан број часова практичне наставе.

Национална служба за запошљавање кроз: идентификацију карактеристика локалних тржишта рада и могућности запошљавања, добро усмеравање средстава за активне мере запошљавања; посредовање у запошљавању незапослених лица; развој иновативних програма и њихово спровођење у сарадњи са локалном самоуправом и послодавцима.

Сагледавши све аспекте да се закључити да је Акциони план запошљавања општине Лебане стратешки документ који се базира на НАПЗ који представља основни инструмент спровођења АПЗ у 2019. Години, као и да се овим планом дефинишу **приоритети и циљеви** политике запошљавања у 2019. и утврђују програми и мере које ће се реализовати до краја године како би се, пре свега, смањило број незапослених и створили услови за повећање запошљавања у наредним годинама.

ОПШТИ ЦИЉ АПЗ за 2019. годину је смањење броја незапослених у општини Лебане за 10%.

Општина која убедљиво има највећу стопу незапослености не само у региону, већ и у Републици (преко 52%), која спада у ред најнеразвијенијих општина, са привредом која последњих 10 година не постоји, из које је отишло преко 4.500 најпродуктивнијих лица ће до краја године имати следеће приоритете:

- 1. улагање у људски капитал,**
- 2. подстицање социјалне инклузије на тржишту рада и**
- 3. отварање нових радних места**
- 4. промовисање запошљавања младих, пре свега стручних кадрова**
- 5. субвенционисање samozapošljavanja и**
- 6. локална пореска политика усмерена стимулативно ка инвеститорима.**

Ови приоритети су произишли из реалних потреба и део су стратешких потреба и средњорочних циљева, тако да се не могу у потпуности реализовати у овој години, али је неопходно започети са реализацијом активности које се на њих односе, како би се у наредним годинама постигли жељени резултати.

Општина Лебане лежи у југоисточном делу централне Србије у сливу реке Јабланице, леве притоке Јужне Мораве. Обухвата делове који припадају горњем делу слива Јабланице и лесковачкој котлини.

Територија општине Лебане простире се на 337 км². Општина Лебане састоји се од једног административног центра - град Лебане, који захвата површину од око 2,5 км² и 38 насеља, односно месних заједница.

Општину Лебане чине две различите пределе целине у географском смислу: брдско – планински део који се наслања на општине Медвеђа и Бојник и

равничарски део који се наслања на општину Лесковац.

Према задњем попису становника (2011. године) општина Лебане има 22.000 становника, а према процени РЗС за 2017. године општина Лебане има 20.043 становника, са сталном тенденцијом опадања броја становника. Просечна густина насељености је 59 становника по км².

Општину Лебане карактерише општа неразвијеност, тако да, према званичним параметрима спада у ред девастираних подручја.

АНАЛИЗА СТАЊА У ЛОКАЛНОЈ САМОУПРАВИ

Економска ситуација:

Општина Лебане је карактеристична по општој неразвијености, те према томе, а и према званичним параметрима спада у ред девастираних подручја. Са скоро највећом стопом незапослености не само у региону, већ и у Републици Србији спада у ред најнеразвијенијих општина, са привредом која се базира на предузетничким радњама и радом малих предузећа.

У општини послује 121 привредних друштва и 507 предузетника (податак из 2017) које запошљавају најћешће једног до два радника, као и мали број малих предузећа с обзиром на број радника које запошљавају. У 2018. години почео је са радом "Лебантек" д.о.о. који послује у Лебану као део ОРМО групе из Турске и који је у 2018. години запослио око 150 радника.

Због тешке економске ситуације ниво сиромаштва није смањен и на нивоу је од прошле године, где је већ од ранијих година проузрокована мобилност радне снаге, који се и даље се одвија у три вида: миграција село-град унутар општине која је сада још већа услед мало побољшане ситуације са пласманом производа воћа нарочито малине; миграција Лебане - развијене општине у Србији; и миграција Лебане-иностранство која сада није толико изражена у односу на претходне године.

Показатељи боље економске будућности јесу и непрестани максимални напори и залагања општинског руководства у проналажењу и довођењу стратешких партнера и инвеститора који би активирали и упустили већ постојеће капацитете некада успешних предузећа.

Кључне области привредног развоја општине Лебане у будућем периоду огледаће се и даље у развоју индустрије, туризма, пољопривредне производње и прераде и стварању услова за даље привлачење инвеститора и стварање позитивне пословне климе. Такође, и даље се треба пажња посветити развоју предузетништва, као и стимулисању развоја малих и средњих предузећа.

Стање на тржишту:

Према процени РЗС из 2017. године општина Лебане има 20.043 становника са полном структуром од 10.100 мушкараца и 9.943 жена. Постоји тенденција опадања броја становника узрокована миграцијом и мањом стопом наталитета.

Радно способно становништво од 18-64 година чини 62% од укупног броја становника.

На евиденцији незапослених је 4091 лица од чега су 1.971 жена. Карактеристика и структура незапослених је следећа:

Према последњем податку РСЗ регистровано је 2813 запослених, а просечна зарада без пореза и доприноса је у благом порасту и износи 31.634,00 динара

-Лица у најпродуктивнијем периоду до 30-54 година старости су најзаступљенија у структури незапослених лица са 60%, и углавном све то указује на чињеницу да је и даље запосленост ових лица ван радног односа и ван система осигурања;

- Стопа ризика од сиромаштва износи према податку НСЗ из 2013. износи 54,6%

Детаљни приказ података о становништву, економији и образовању дат је у табеларном приказу испод:

Табеларни приказ:

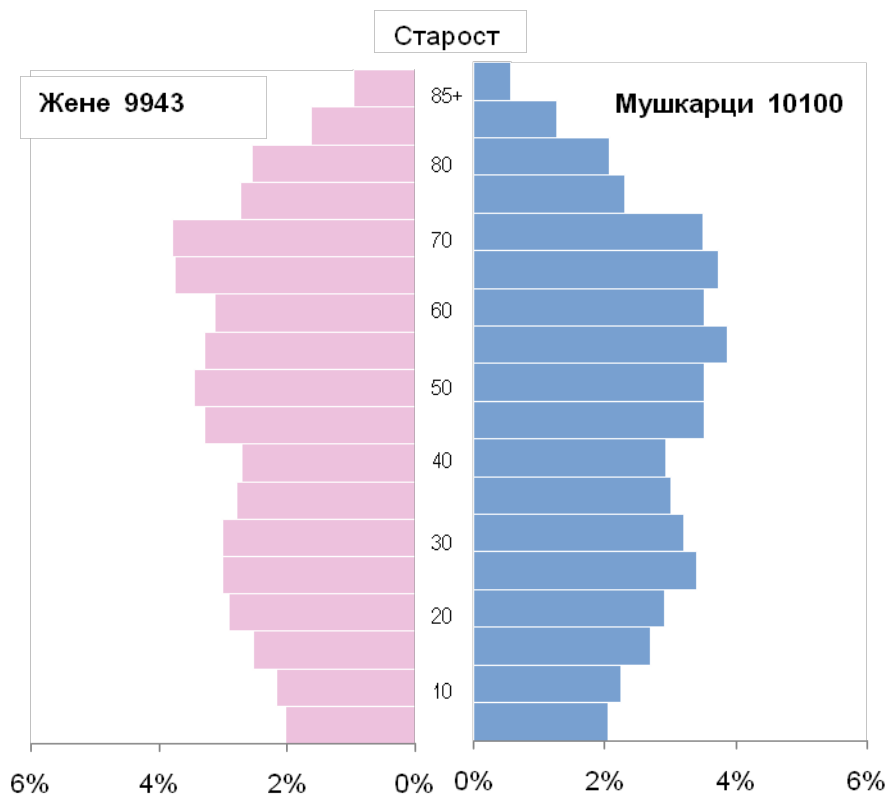
1. Становништво:

ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Површина (км ²) ¹	337	(2016)
Број насеља ²	39	(2016)
Становништво — процена средином године ³	20043	(2017)
Густина насељености (број становника/км ²) ³	59	(2017)
Стопа живорођених ³	8	(2017)
Стопа умрлих ³	19	(2017)
Стопа природног прираштаја ³	-10	(2017)

Очекивано трајање живота живорођених (просек година) ³	74	(2017)
Просечна старост (у годинама) ³	44	(2017)
Индекс старења (60+ год. / 0–19 год.) ³	147	(2017)
Просечан број чланова домаћинства ⁴	3.18	(2011)
Пројектован број становника (средња варијанта - нулти миграциони салдо) ³	17336	(2041)
Пројектован број становника (средња варијанта са миграцијама) ³	15998	(2041)

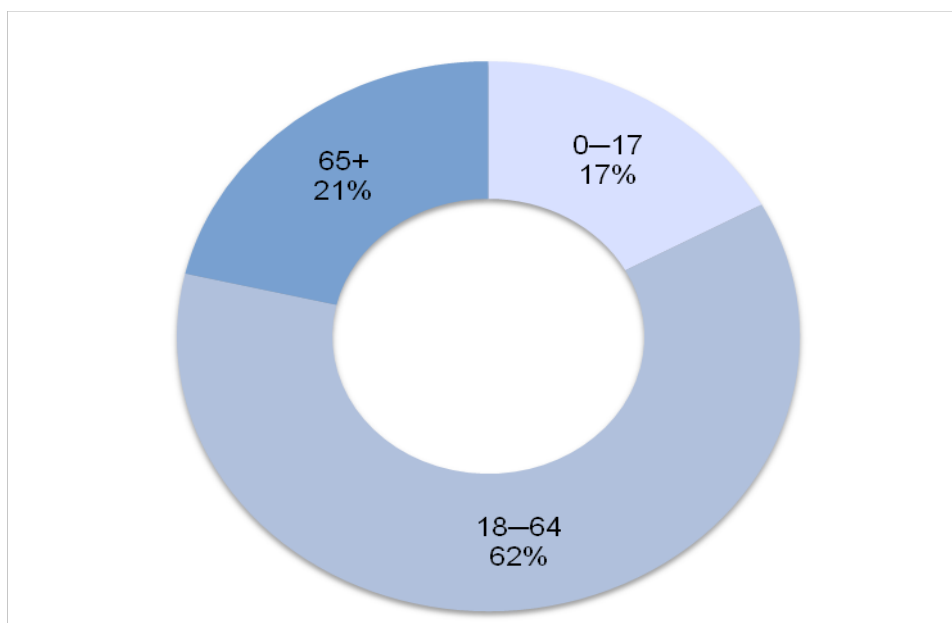
Становништво по петогодишњима и полу, 2017.

Становништво према старосним групама и полу, 2016–2017.

	2016		2017	
	Ж	М	Ж	М
Деца старости до 6 година (предшколски узраст)	578	591	574	588
Деца старости 7–14 година (узраст основне школе)	785	845	770	819
Деца старости 15–18 година (узраст средње школе)	483	476	451	465
Деца старости 0–17 година	1715	1791	1670	1750
Број младих (15–29 година)	1839	1957	1787	1910
Радни контингент становништва (15–64 година)	6400	6852	6270	6744
Укупан број становника	10101	10232	9943	10100

Становништво према старосним групама, 2017.

2. Економија:

ЗАПОСЛЕНОСТ И ЗАРАДЕ

Регистровани запослени* ¹	2813	(2017)
Регистровани запослени* у односу на број становника (%) ¹	14.0	(2017)
Просечне зараде без пореза и доприноса (РСД) ¹	31634	(2017)
Регистровани незапослени ²	4719	(2017)
Регистровани незапослени на 1 000 становника ²	235	(2017)

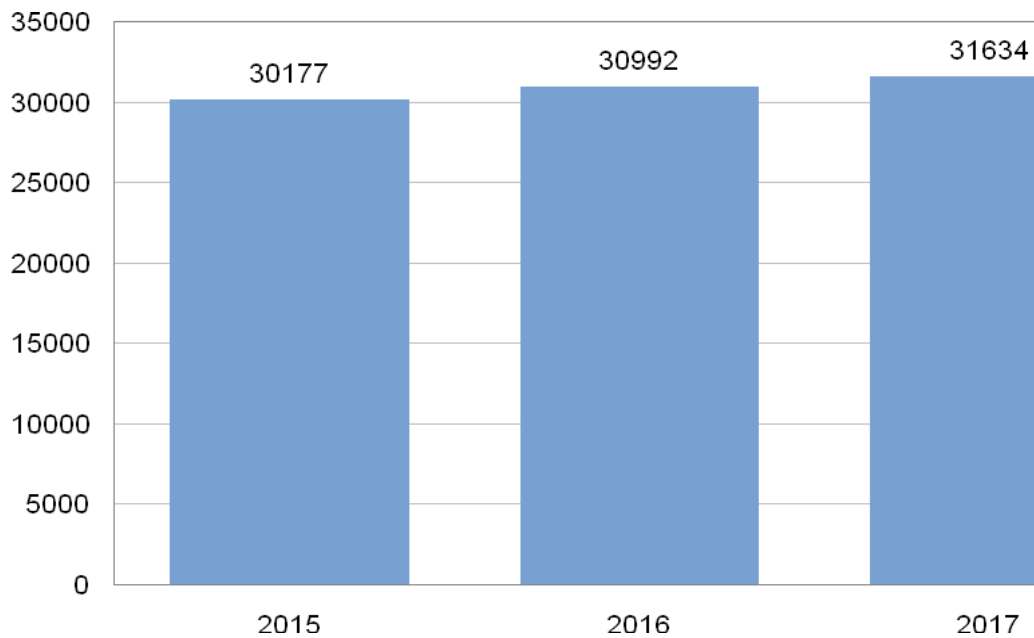
* Од 2015. укључени су и регистровани индивидуални пољопривредници

Извор:

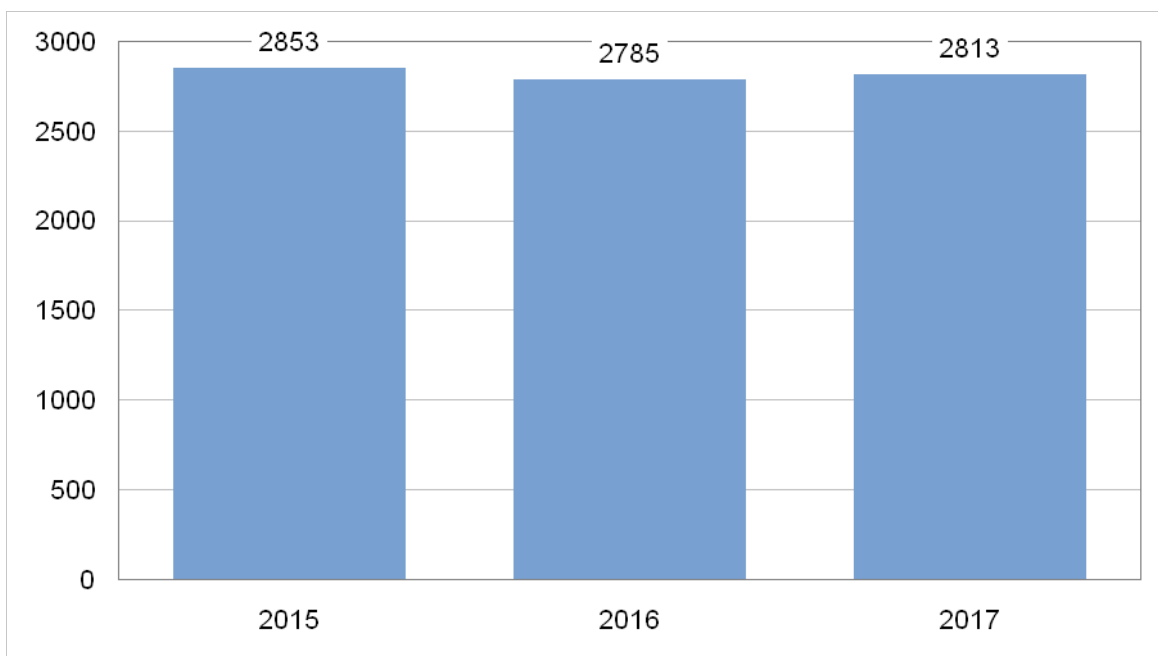
¹ Статистика запослености и зарада, РЗС

² Национална служба за запошљавање

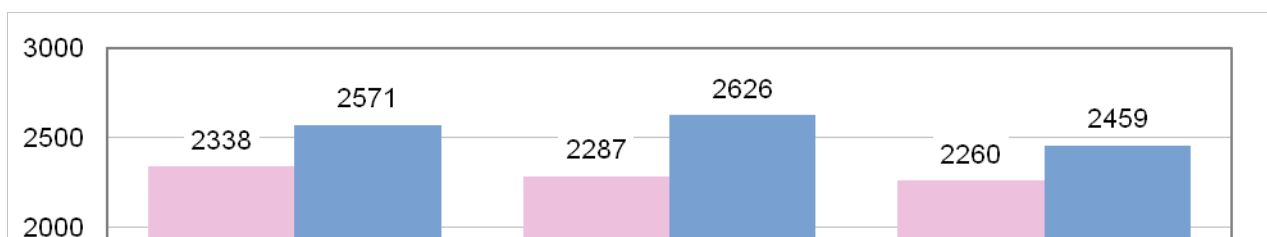
Просечне зараде без пореза и доприноса, 2015—2017. (РСД)

Регистровани запослени, 2015–2017.*

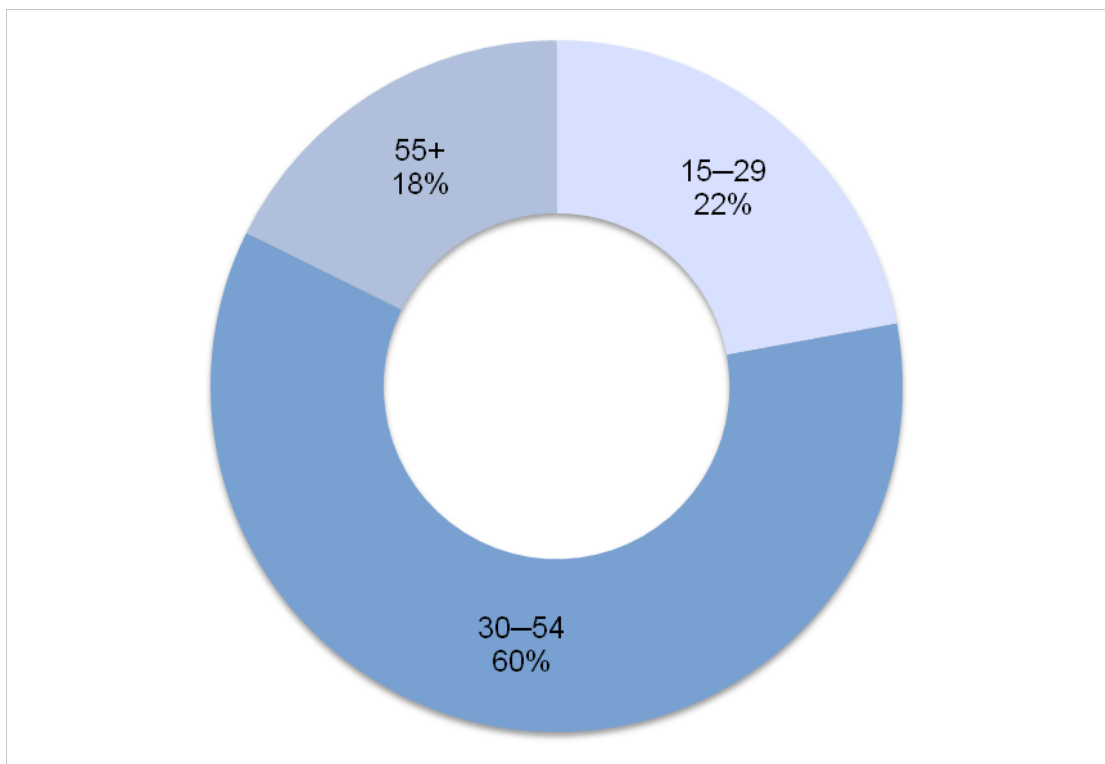

Регистровани незапослени према полу, 2015–2017.

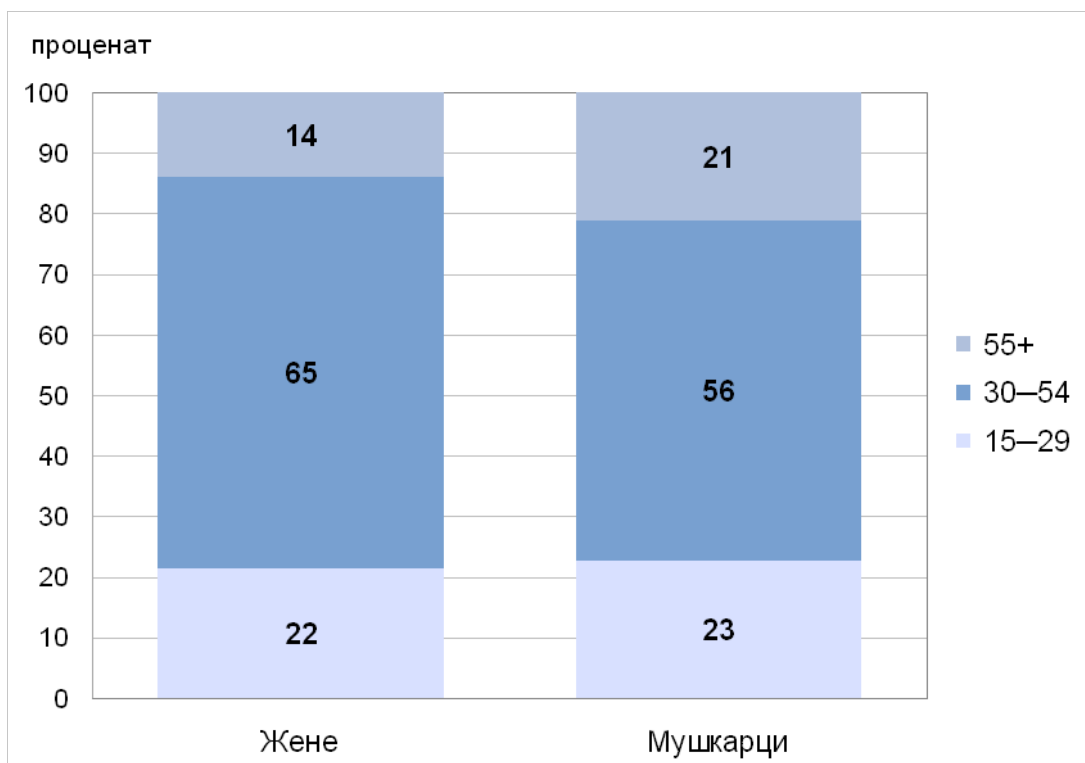

Учешће незапослених према старосним групама у укупном броју незапослених, 2017.

Извор: Национална служба за запошљавање.

Учешће незапослених према старосним групама и полу у укупном броју незапослених, 2017.

Оцене сиромаштва методом мапирања сиромаштва, 2013.

Стопа ризика од сиромаштва (%)	54.6
Стопа ризика од сиромаштва - ранг општина	163
Ћини коефицијент (интервал од 0 до 100)	37.1
Релативни јаз ризика од сиромаштва (%)	21.9

Извор: Светска банка и РЗС.

АКТИВНА ПРИВРЕДНА ДРУШТВА И ПРЕДУЗЕТНИЦИ

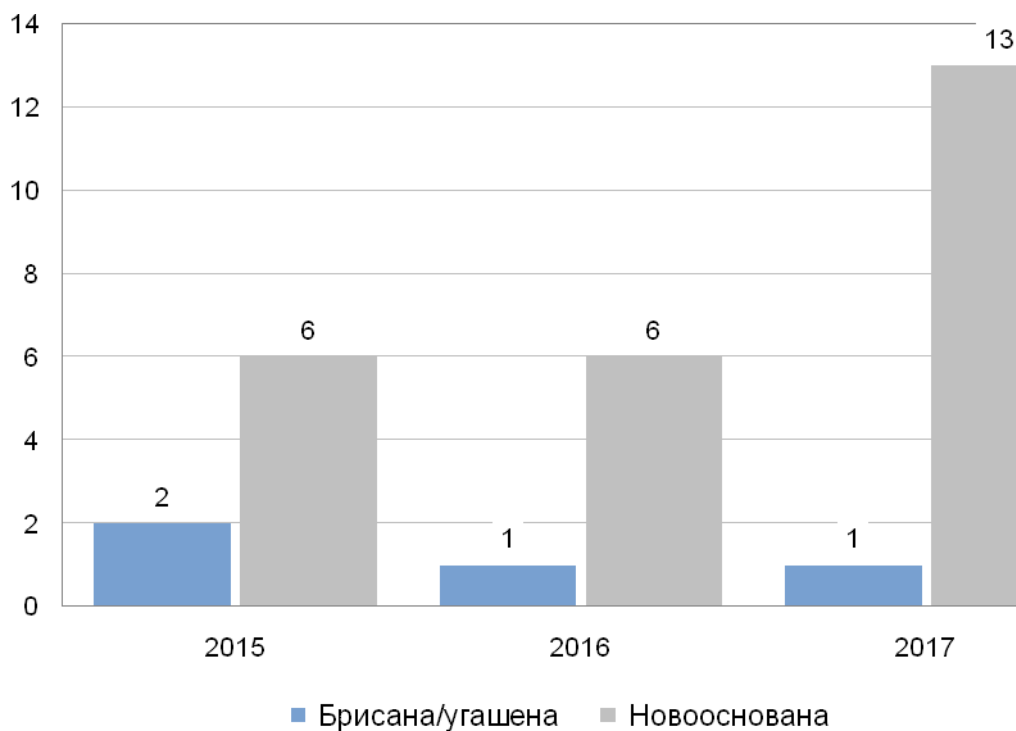

Активна привредна друштва	121	(2017)
Активни предузетници	507	(2017)
Подстицаји регионалног развоја (у хиљадама РСД)	174419	(2016)

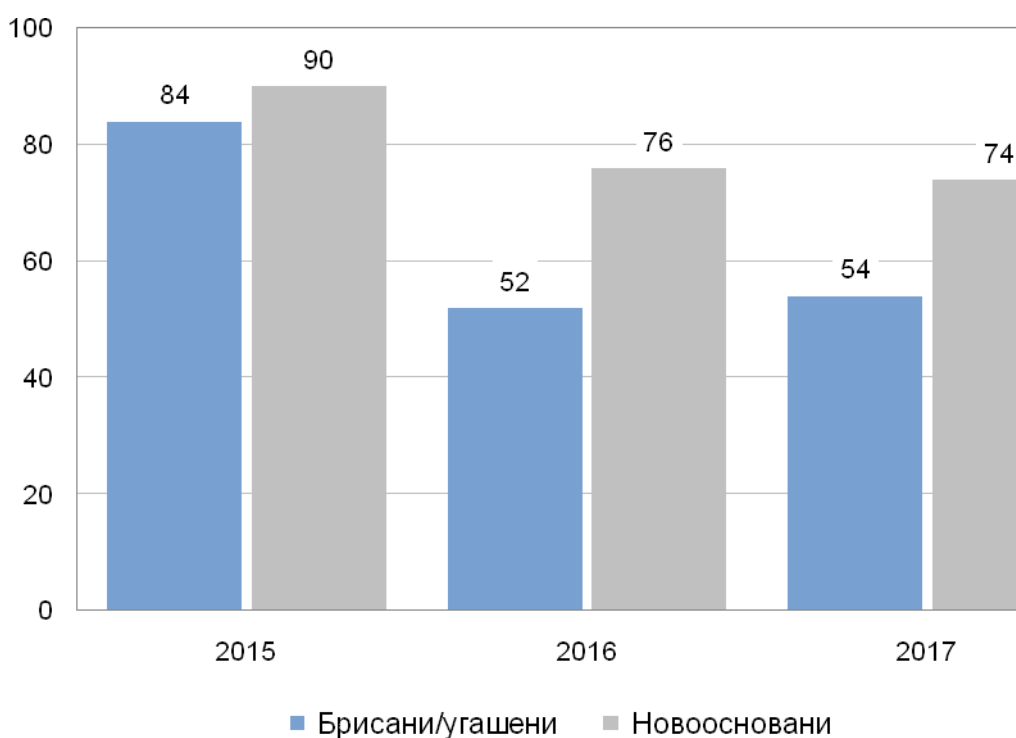

Извор: Агенција за привредне регистре.

Брисана/угашена и новооснована привредна друштва, 2015–2017.

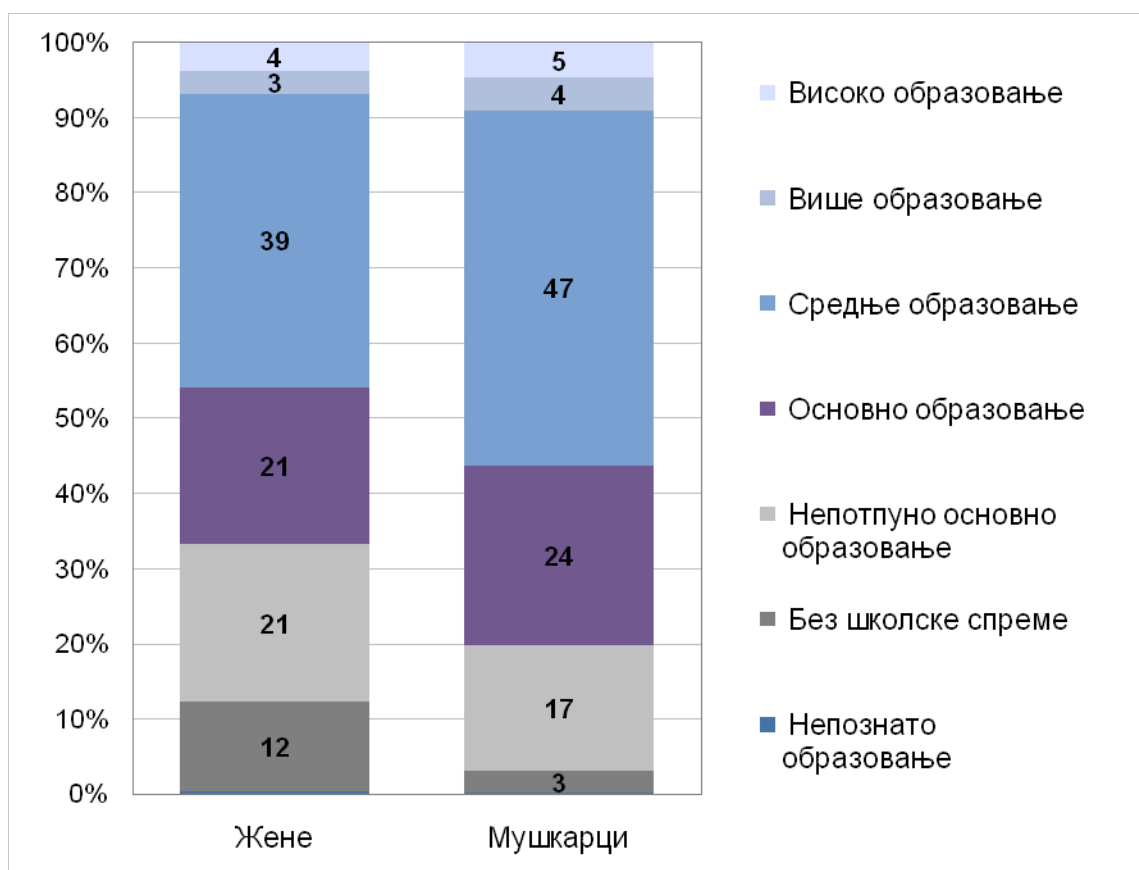

Брисани/угашени и новоосновани предузетници, 2015–2017.

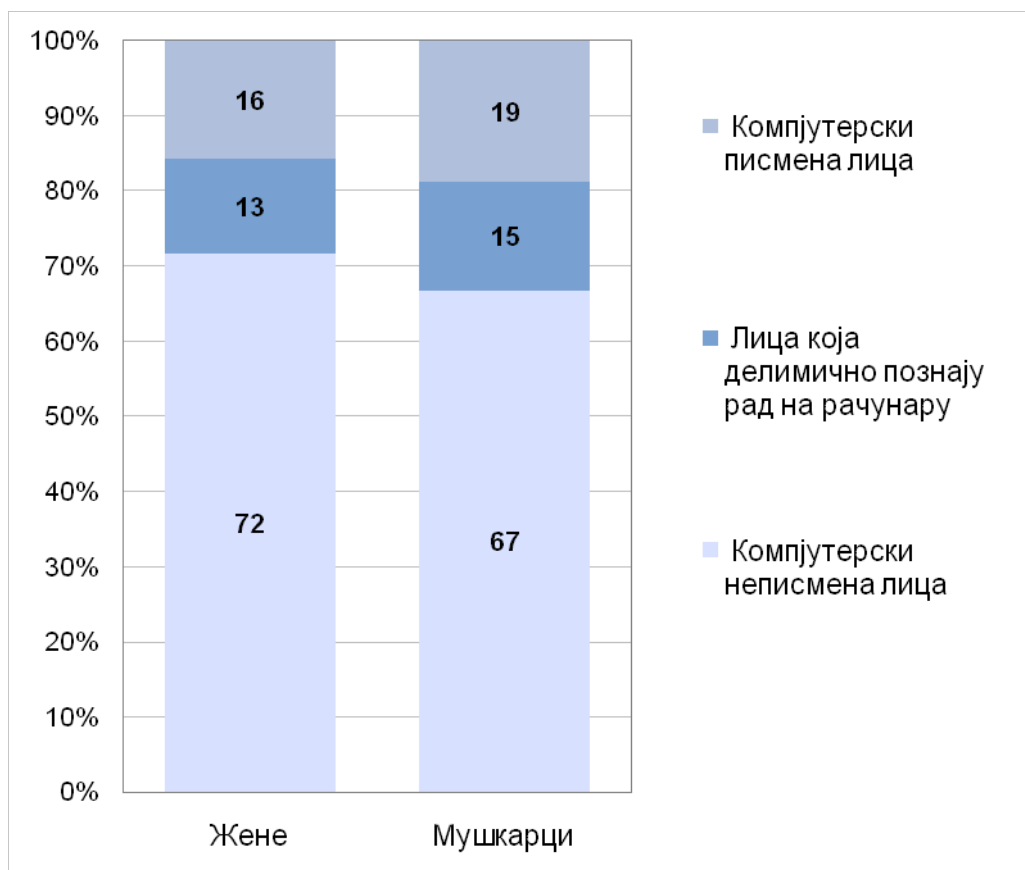
3. образовање:

Становништво старо 15 и више година према школској спреми и полу, 2011.

Извор: Попис становништва, домаћинства и станова, РЗС.

Становништво старости 15 и више година према компјутерској писмености и полу, 2011.

Извор: Попис становништва, домаћинства и станова, РЗС.

SWOT-анализа

Комплетно сагледавање ситуације, као и повезивање интерних карактеристика локалне средине и утицаја који долазе из окружења, уз усмеравање постојећих снага на искоришћавање шанси и минимизирање опасности унутар заједнице с једне стране и које долазе из окружења с друге стране, јесу циљ који је приказан у **SWOT**- анализи испод:

SWOT АНАЛИЗА:

<p><u>S - ПРЕДНОСТИ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • довољан број стручне и школоване радне снаге • расположивост пословно-производног простора за будуће инвеститоре • природни ресурси за производњу и прераду здраве хране • постојање предуслова за развој туризма • разноликост делатности приватних послодаваца • писменост становништва • спремност незапослених за рад	<p><u>W - СЛАБОСТИ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • недовољно пројеката за отварање НРМ, замрла привредна производња • лоша путна инфраструктура • висока стопа незапослености • постојање дугорочне незапослености • неразвијеност приватног сектора услед недостатка средстава за инвестирање и неразвијеност локалног тржишта
<p><u>O - МОГУЋНОСТИ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • обезбеђивање стратешких партнера • развој предузетништва и отварање нових радних места • тржишни услови за прерађивачке капацитете • развој пољопривреде • развој сектора услуга • оформити слободну индустријску зону	<p><u>T - ПРЕТЊЕ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • последице светске економске кризе • прекид ранијих економских односа • недостатак капитала за кредитирање • смањење броја радних места

<ul style="list-style-type: none"> • посебан третман за неразвијене (девастиране) општине од стране државе 	
---	--

УТВРЂИВАЊЕ ЦИЉЕВА И ПРИОРИТЕТА

- 1. Смањење стопе незапослености;**
- 2. Побољшање квалификација незапослених према потребама послодаваца;**
- 3. Побољшавање услова запошљавања лица старијих од 45 година, младих, особа са инвалидитетом, Рома, лица пролонгиране незапослености;**
- 4. Повећати ниво активације жена;**
- 5. Развој предузетништва и отварање малих и средњих предузећа;**
- 6. Стварање услова за развој социјалног предузетништва;**
- 7. Подстицање социјалне инклузије на тржишту рада;**
- 8. Довођење инвеститора;**
- 9. Отварање нових радних места**
- 10. Стварање услова за радно ангажовање и запослење незапослених високошколаца;**
- 11. Субвенционисање самозапошљавања;**
- 12. Омогућавање стручног оспособљавања и усавршавања кроз програм стручне праксе и пријем приправника**

Раст запошљавања и одрживо повећање запослености у приватном сектору, као и повећање броја нових радних места кроз довођење инвеститора са стране је стратешки циљ у наредном периоду.

Реалне потребе живота као и стратешке потребе ради реализације средњорочних циљева су изнедрили горе наведене приоритете, а који се пак не могу у потпуности реализовати кроз период од једне године, те је неопходно започети са реализацијом активности које ће у наредним годинама довести до постизања жељеног резултата.

ПЛАНИРАЊЕ ПРОГРАМА И МЕРА АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА

Лебане је за 2019. годину у складу са НАПЗ-ом предвидело реализацију програма на побољшању услова за запошљавање незапослених лица и смањивање њихове незапослености, на запошљавању младих у виду ангажовања кроз приправничку праксу, као и на укључивању теже запошљивих категорија незапослених лица, а посебно лица са инвалидитетом у свет рада као и подршка отварању нових радних места, и то кроз:

- програм јавних радова за све категорије незапослених,
- субвенционисање самозапошљавања и субвенционисање послодаваца за отварање нових радних места,
- програм стручне праксе,
- програм пријема приправника,
- програм стицања практичних знања за неквалификована лица.

Национална служба за запошљавање у Лебану реализовањем различитих програма спроводи активну политику запошљавања младих.

Мере које континуирано предузима НСЗ јесу:

- Обуке за активно тражење посла (обуке у писању радне биографије, пропратног писма, интервјуи са послодавцем).
- Програми самозапошљавања
- Реализовањем програма стручна пракса за приправнике
- Програм Јавних радова

Постоји велико интересовање младих за обукама на стручној пракси и програмима самозапошљавања.

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

За реализацију овако амбициозног плана потребно је доста средстава од могућности буџета општине Лебане. Овај план подразумева максимално ангажовање локалне самоуправе, као и свих других чиниоца друштвенополитичког живота на регионалном и републичком нивоу.

Општина Лебане је својим буџетом зс 2019. годину у делу буџета предвидела укупан износ од 5.000.000,00 динара за учешће у суфинансирању и то за:

Редни број	Мере активне политике запошљавања
1.	Програм јавних радова
2.	Програм стручне праксе
3.	Програми самозапошљавања
4.	Програм субвенционисања самозапошљавања младих, младих брачних парова, младих мајки и субвенционисање послодаваца за отварање нових радних места

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНЕ ЛЕБАНЕ

04 Број

ПРЕДСЕДНИК